Biuletyn Europejski nr 8 (20)/ 2015*

SPIS TREŚCI

Informacje s. 2

Nowe akty prawne UE s. 3

Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE s. 4

- Współpraca w sprawach cywilnych i handlowych s. 4
- Zakaz dyskryminacji. Zasada równego traktowania s. 5
- Podatki s. 7
- Cudzoziemcy s. 10
- Rolnictwo s. 11
- Ochrona środowiska s. 14
- Prawo farmaceutyczne s. 14
- Własność przemysłowa. Tajemnica bankowa s. 15

Orzecznictwo ETPC s. 16

Pytanie prejudycjalne Trybunału Konstytucyjnego s. 18

* Biuletyn opracowywany przez Wydział VII Prawa Europejskiego w Biurze Orzecznictwa NSA stanowi informację o wybranych aktach prawnych Unii Europejskiej i orzeczeniach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz aktach prawnych Rady Europy i orzeczeniach Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, mogących mieć znaczenie dla orzecznictwa sądów administracyjnych; jest dostępny w bazie CBOIS oraz na stronie http://www.nsa.gov.pl/biuletyn-europejski.php.

Informacje

- Trybunał Konstytucyjny 7 lipca 2015 r. skierował pytanie prejudycjalne do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (postanowienie w sprawie K 61/13). Jest to pierwsze pytanie prejudycjalne polskiego Trybunału Konstytucyjnego. Sprawa, w której zostało skierowane pytanie prejudycjalne dotyczy konstytucyjności przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054, ze zm.) w zakresie, w jakim wyłączają one stosowanie obniżonych stawek podatku VAT do książek wydawanych w formie cyfrowej i innych publikacji elektronicznych. Pytanie prejudycjalne odnosi się do ważności pkt 6 załącznika III do dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 347 z 11.12.2006, s. 1, ze zm.) oraz jej art. 98 ust. 2 w zakresie w jakim wyłącza stosowanie obniżonych stawek podatku do książek wydawanych w formie cyfrowej i innych publikacji elektronicznych. (zob. s. 18 Biuletynu).
- W dniu 27 lipca w Dzienniku Urzędowym UE opublikowano wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Sąd Rejonowy we Wrocławiu w dniu 20 kwietnia 2015 r. – Alicja Sobczyszyn przeciwko Szkole Podstawowej w Rzeplinie (sprawa C-178/15). Sąd skierował pytanie prejudycjalne następującej treści: Czy art. 7 Dyrektywy 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. dotyczącej niektórych aspektów organizacji czasu pracy, zgodnie z którym państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki w celu zapewnienia, by każdy pracownik był uprawniony do corocznego płatnego urlopu w wymiarze co najmniej 4 tygodni, zgodnie z warunkami uprawniającymi i przyznającymi taki urlop, przewidzianymi w ustawodawstwie krajowym lub i w praktyce krajowej, należy interpretować w ten sposób, że nauczyciel, który korzystał z urlopu dla poratowania zdrowia przewidzianego w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (Dz. U. 2014, poz. 191 i 1198), nabywa również prawo do urlopu wypoczynkowego przewidzianego w przepisach ogólnych prawa pracy w roku, w którym zrealizował prawo do urlopu dla poratowania zdrowia?
- Dnia 2 lipca 2015 r. Rada Ministrów przyjęła Raport z wykonywania przez Polskę wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka za 2014 r. Raport zawiera informacje dotyczące przesłanych Radzie Europy planów działań i raportów dot. wykonywania wyroków, spraw przeciwko Polsce uznanych przez Komitet Ministrów Rady Europy za wykonane, działalność międzyresortowego Zespołu ds. Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (w którym biorą udział także przedstawiciele NSA) oraz statystyki dot. wpływu do ETPC spraw przeciwko Polsce.
- Dnia 30 lipca opublikowano na stronie MSZ w zakładce dot. ETPC tłumaczenie na język polski wyciągu z Regulaminu Europejskiego Trybunału Praw Człowieka wyciągu z Regulaminu Europejskiego Trybunału Praw Człowieka według stanu prawnego na 1 czerwca br.

Nowe akty prawne UE

- Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1041 z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie odmowy udzielenia zezwolenia na niektóre oświadczenia zdrowotne dotyczące żywności inne niż odnoszące się do zmniejszenia ryzyka choroby oraz rozwoju i zdrowia dzieci (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz. Urz. UE L 167 z 1.7.2015, str. 57). Rozporządzenie weszło w życie 21 lipca 2015 r.
- Dyrektywa Komisji (UE) 2015/996 z dnia 19 maja 2015 r. ustanawiająca wspólne metody oceny hałasu zgodnie z dyrektywą 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz. Urz. UE L 168 z 1.7.2015, str. 1-823). Dyrektywa weszła w życie 2 lipca. Termin implementacji dla państw członkowskich - 31 grudnia 2018 r.
- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/1076 z dnia 28 kwietnia 2015 r. ustanawiające na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 dodatkowe przepisy dotyczące zastąpienia beneficjenta i stosownych obowiązków oraz minimalne wymogi, które mają być zawarte w umowach partnerstwa publiczno-prywatnego finansowanych z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (Dz. Urz. UE L 175 z 4.7.2015, str. 1). Rozporządzenie weszło w życie 24 lipca br.
- Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1088 z dnia 3 lipca 2015 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1321/2014 w odniesieniu do złagodzenia wymagań dotyczących procedur obsługi technicznej statków powietrznych lotnictwa ogólnego (Dz. Urz. UE L 176 z 7.7.2015, str. 4). Rozporządzenie weszło w życie 27 lipca.
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/1100 z dnia 7 lipca 2015 r. w sprawie obowiązków sprawozdawczych państw członkowskich w ramach monitorowania rynku kolejowego (Dz. Urz. UE L 181 z 9.7.2015, str. 1). Rozporządzenie weszło w życie 29 lipca i znajduje zastosowanie od 1 stycznia 2016 r.
- Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2015/1119 z dnia 22 czerwca 2015 r. wyłączająca z finansowania Unii Europejskiej niektóre wydatki poniesione przez państwa członkowskie z tytułu Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) oraz Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (notyfikowana jako dokument nr C(2015) 4076) (Dz. Urz. UE L 182 z 10.7.2015, str. 39).
- Decyzja wykonawcza Rady (UE) 2015/1173 z dnia 14 lipca 2015 r. zmieniająca decyzję 2009/790/WE upoważniającą Rzeczpospolitą Polską do stosowania środka stanowiącego odstępstwo od art. 287 dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 189 z 17.7.2015, str. 36). Decyzja stała się skuteczna z dniem jej notyfikacji.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1146 z dnia 8 lipca 2015 r. ustalające współczynnik korygujący do płatności bezpośrednich przewidzianych w rozporządzeniu (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do roku kalendarzowego 2015 (Dz. Urz. UE L 191 z 17.7.2015, str. 6). Rozporządzenie weszło w życie 24 lipca.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1145 z dnia 8 lipca 2015 r. w sprawie środków ochronnych przewidzianych w Umowie między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a

Konfederacją Szwajcarską (Dz. Urz. UE L 191 z 17.7.2015, str. 1). Rozporządzenie weszło w życie 6 sierpnia.

- Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1329 z dnia 31 lipca 2015 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 965/2012 w odniesieniu do operacji wykonywanych przez unijnych przewoźników lotniczych statkami powietrznymi zarejestrowanymi w państwie trzecim (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz. Urz. UE L 206 z 1.8.2015, str. 21). Rozporządzenie wejdzie w życie 21 sierpnia i znajduje zastosowanie od 1 października 2015 r.
- Zalecenia Rady – „Promowanie korzystania z wideokonferencji transgranicznych w obszarze sprawiedliwości w państwach członkowskich i na szczeblu UE oraz dzielenia się optymalnymi rozwiązaniami w tej dziedzinie" (Dz. Urz. UE C 250 z 31.7.2015, str. 1-5).
- Decyzja Rady (UE) 2015/1293 z dnia 20 lipca 2015 r. w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Europejskiej konwencji o prawnej ochronie usług opartych lub polegających na dostępie warunkowym (Dz. Urz. UE L 199 z 29.7.2015, str. 3—5).

Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości UE*

[*)W przypadku wyroków TSUE publikowane fragmenty stanowią wybrane cytaty lub tezy.]

Współpraca w sprawach cywilnych i handlowych

Wyrok Trybunału z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie C-681/13 Diageo Brands BV przeciwko Simiramida-04 EOOD

Odesłanie prejudycjalne - Współpraca sądowa w sprawach cywilnych - Rozporządzenie (WE) nr 44/2001- Uznawanie i wykonywanie orzeczeń - Podstawy odmowy - Naruszenie porządku publicznego państwa, w którym wystąpiono o uznanie - Wydane przez sąd innego państwa członkowskiego orzeczenie niezgodne z prawem Unii w dziedzinie znaków towarowych -Dyrektywa 2004/48/WE - Egzekwowanie praw własności intelektualnej - Koszty sądowe.

*) Artykuł art. 34 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych należy interpretować w ten sposób, że okoliczność, iż orzeczenie wydane w państwie członkowskim jest sprzeczne z prawem Unii, nie usprawiedliwia nieuznania tego orzeczenia w innym państwie członkowskim, w którym wystąpiono o uznanie, z tego powodu, że narusza ono porządek publiczny tego państwa, gdy powoływane naruszenie prawa nie stanowi oczywistego naruszenia zasadniczej normy porządku prawnego Unii, a zatem porządku prawnego państwa członkowskiego, w którym wystąpiono o uznanie lub prawa uznanego za podstawowe w tych porządkach prawnych. Błędne zastosowanie przepisu takiego jak art. 5 ust. 3 dyrektywy 89/104 takiego naruszenie nie stanowi.

Dokonując oceny ewentualnego istnienia oczywistego naruszenia porządku publicznego prawnego państwa, w którym wystąpiono o uznanie sąd tego państwa członkowskiego musi mieć na uwadze okoliczność – chyba że zaistnieją wyjątkowe okoliczności utrudniające lub

uniemożliwiające skorzystanie ze środków odwoławczych w państwie członkowskim pochodzenia orzeczenia - że podmioty prawa są zobowiązane do wyczerpania wszystkich środków odwoławczych przysługujących im w tym państwie członkowskim, aby uniknąć takiego naruszenia na wcześniejszym stadium.

*) Artykuł 14 dyrektywy 2004/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej należy interpretować w ten sposób, że zakres zastosowania tego przepisu obejmuje koszty sądowe poniesione przez strony postępowania w związku z toczącym się w jednym państwie członkowskim postępowaniem w przedmiocie żądania odszkodowawczego z tytułu szkody spowodowanej zajęciem w innym państwie członkowskim, mającym na celu zapobieżenie naruszeniu prawa własności intelektualnej, jeżeli w ramach tego postępowania w przedmiocie odszkodowania powstaje kwestia uznania wyroku wydanego w tym innym państwie członkowskim stwierdzającego niezgodność z prawem tego zajęcia.

Zakaz dyskryminacji. Zasada równego traktowania

Wyrok Trybunału z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie C-83/14 CHEZ Razpredelenie Bulgaria AD przeciwko Komisia za zashtita ot diskriminatsia

Dyrektywa 2000/43/WE - Zasada równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne - Dzielnice miasta zasadniczo zamieszkane przez osoby romskiego pochodzenia - Umieszczenie liczników energii elektrycznej na słupach stanowiących część napowietrznej sieci elektroenergetycznej na wysokości od sześciu do siedmiu metrów - Pojęcia bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji - Ciężar dowodu - Ewentualne uzasadnienie - Zapobieganie manipulacjom liczników energii elektrycznej i nielegalnym przyłączeniom - Proporcjonalność - Uogólniony charakter środka - Uwłaczający i piętnujący skutek środka - Dyrektywy 2006/32/WE i 2009/72/WE - Brak możliwości kontroli zużycia energii elektrycznej przez końcowego odbiorcę.

*) Pojęcie „dyskryminacji ze względu na pochodzenie etniczne" w rozumieniu dyrektywy Rady 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. wprowadzającej w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne, a w szczególności w rozumieniu art. 1 i art. 2 ust. 1 tej dyrektywy, należy interpretować w ten sposób, że w okolicznościach takich jak rozpatrywane w postępowaniu głównym, w których w dzielnicy miasta zasadniczo zamieszkanej przez mieszkańców romskiego pochodzenia wszystkie liczniki energii elektrycznej są umieszczone na słupach stanowiących część napowietrznej sieci elektroenergetycznej na wysokości od sześciu do siedmiu metrów, podczas gdy w innych dzielnicach takie liczniki są umieszczone na wysokości mniejszej niż dwa metry, wspomniane pojęcie stosuje się niezależnie od tego, czy wspomniany środek zbiorowy dotyczy osób o określonym pochodzeniu etnicznym lub osób, które, choć nie mają takiego pochodzenia, są wraz z nimi poddane mniej przychylnemu traktowaniu lub znajdują się w szczególnie niekorzystnej sytuacji, które to traktowanie lub która to sytuacja wynikają z zastosowania tego środka.

*) Dyrektywę 2000/43, a w szczególności przepisy art. 2 ust. 1 i art. 2 ust. 2 lit. a) i b) tej dyrektywy, należy interpretować w ten sposób, że stoi ona na przeszkodzie przepisowi krajowemu, który stanowi, że aby można było stwierdzić istnienie bezpośredniej lub pośredniej dyskryminacji ze względu na pochodzenie rasowe lub etniczne w dziedzinach objętych art. 3 ust. 1 tej

dyrektywy, mniej przychylne traktowanie lub szczególnie niekorzystna sytuacja, do których odnoszą się odpowiednio wspomniane lit. a) i b), muszą polegać na naruszeniu praw lub zgodnych z prawem interesów.

*) Artykuł 2 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2000/43 należy interpretować w ten sposób, że środek, taki jak opisany w pkt 1 niniejszej sentencji, skutkuje bezpośrednią dyskryminacją w rozumieniu tego przepisu, jeśli okaże się, iż wspomniany środek został ustanowiony lub utrzymany ze względów związanych ze wspólnym pochodzeniem etnicznym większości mieszkańców danej dzielnicy, co powinien ocenić sąd odsyłający, uwzględniając wszystkie istotne okoliczności sprawy, a także reguły odnoszące się do przeniesienia ciężaru dowodu wskazane w art. 8 ust. 1 wspomnianej dyrektywy.

*) Artykuł 2 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2000/43 należy interpretować w ten sposób, że:

– przepis ten stoi na przeszkodzie przepisowi krajowemu, który stanowi, iż aby miała miejsce pośrednia dyskryminacja ze względu na pochodzenie rasowe lub etniczne, szczególnie niekorzystna sytuacja musi wynikać ze względów związanych z pochodzeniem rasowym lub etnicznym;

– pojęcie „pozornie neutralnego" przepisu lub kryterium lub „pozornie neutralnej" praktyki w rozumieniu wspomnianego przepisu, należy rozumieć jako przepis, kryterium lub praktykę, które pozornie są sformułowane lub stosowane w sposób neutralny, a mianowicie przy uwzględnieniu czynników różniących się od chronionej cechy, a nie czynników równoważnych z tą cechą;

– pojęcie „szczególnie niekorzystnej sytuacji" w rozumieniu tego przepisu nie oznacza szczególnie ważnego, oczywistego lub ciężkiego wypadku nierówności, lecz oznacza, że to szczególnie osoby danego pochodzenia rasowego lub etnicznego znajdują się w niekorzystnej sytuacji ze względu na sporny przepis lub sporne kryterium lub sporną praktykę;

– przyjmując założenie, że środek, taki jak opisany w pkt 1 niniejszej sentencji, nie skutkuje bezpośrednią dyskryminacją w rozumieniu art. 2 ust. 2 lit. a) wspomnianej dyrektywy, to zasadniczo środek taki może wówczas stanowić pozornie neutralną praktykę – w rozumieniu art. 2 ust. 2 lit. b) – powodującą szczególnie niekorzystną sytuację osób o określonym pochodzeniu etnicznym w stosunku do innych osób;

– taki środek może zostać obiektywnie uzasadniony wolą zapewnienia bezpieczeństwa przesyłowej sieci elektroenergetycznej oraz właściwego monitorowania zużycia energii elektrycznej wyłącznie pod warunkiem, że wspomniany środek nie przekracza granic tego, co jest odpowiednie i konieczne, aby zrealizować te zgodne z prawem cele, a spowodowane niedogodności nie są nadmierne w stosunku do tak zamierzonych celów. Taka sytuacja nie ma miejsca, jeśli stwierdzono – co powinien ustalić sąd odsyłający – albo że istnieją inne odpowiednie i mniej uciążliwe sposoby pozwalające osiągnąć wspomniane cele, albo, wobec braku takich innych sposobów, że wspomniany środek nadmiernie narusza zgodny z prawem interes końcowych odbiorców energii elektrycznej zamieszkałych w danej dzielnicy – zamieszkanej zasadniczo przez mieszkańców romskiego pochodzenia – w odniesieniu do dostępu do dostaw energii elektrycznej w warunkach, które nie mają charakteru uwłaczającego ani piętnującego oraz pozwalają im regularnie kontrolować zużycie energii elektrycznej.

Podatki

Wyrok Trybunału z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie C-334/14 Państwo belgijskie przeciwko Nathalie De Fruytier

Odesłanie prejudycjalne - Szósta dyrektywa VAT - Zwolnienia niektórych rodzajów działalności w interesie publicznym - Artykuł 13 część A ust. 1 lit. b) i c) - Opieka szpitalna i medyczna - Działalność ściśle związana - Działalność polegająca na przewozie organów i próbek pochodzących od ludzi do celów przeprowadzenia analizy medycznej albo zapewnienia opieki medycznej lub terapeutycznej - Działalność prowadzona samodzielnie - Szpitale i ośrodki medyczne i diagnostyczne - Placówka o podobnym charakterze.

*) Artykuł 13 część A ust. 1 lit. b) i c) szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku należy intepretować w ten sposób, że nie ma on zastosowania do działalności polegającej na przewozie organów i próbek pochodzących od ludzi do celów przeprowadzenia analizy medycznej albo zapewnienia opieki medycznej lub terapeutycznej, wykonywanej przez osobę trzecią prowadzącą samodzielnie działalność gospodarczą, której świadczenia są objęte zwrotem z systemu zabezpieczeń społecznych, na rzecz klinik i laboratoriów. W szczególności, taka działalność nie może korzystać ze zwolnienia z podatku od wartości dodanej z tytułu świadczeń ściśle związanych ze świadczeniami o charakterze medycznym, takimi jak przewidziane we wspomnianym art. 13 część A ust. 1 lit. b) w zakresie, w jakim ta prowadząca samodzielnie działalność gospodarczą osoba trzecia nie może być uznana za „podmiot prawa publicznego” ani za „szpital”, „ośrodek medyczny”, „ośrodek diagnostyczny”, ani za żadną inną „oficjalnie uznaną placówkę o podobnym charakterze” prowadzącą działalność w warunkach porównywalnych z prawem publicznym.

Wyrok Trybunału z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie C-209/14 NLB Leasing d.o.o. przeciwko Republika Slovenija

Odesłanie prejudycjalne - VAT - Dyrektywa 2006/112/WE - Dostawa towarów lub świadczenie usług - Umowa leasingu - Zwrot leasingodawcy nieruchomości będącej przedmiotem umowy leasingu - Pojęcia "anulowania, wypowiedzenia, rozwiązania, całkowitego lub częściowego niewywiązania się z płatności" - Prawo leasingodawcy do obniżenia podstawy opodatkowania - Podwójne opodatkowanie - Świadczenia odrębne - Zasada neutralności podatkowej.

*) Artykuł 2 ust. 1, art. 14 i art. 24 ust. 1 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej należy interpretować w ten sposób, że w sytuacji gdy umowa leasingu nieruchomości przewiduje, iż własność zostaje przeniesiona na leasingobiorcę z końcem tej umowy lub że istotne atrybuty własności zostają oddane do dyspozycji leasingobiorcy, w szczególności gdy przeniesiona zostaje na niego większość pożytków i ryzyka związanych z tytułem prawnym do tej nieruchomości i gdy zaktualizowana suma rat jest praktycznie taka sama jak wartość rynkowa towaru, transakcję, która wynika z takiej umowy, należy uważać za transakcję nabycia dobra inwestycyjnego.

*) Artykuł 90 ust. 1 dyrektywy 2006/112 należy interpretować w ten sposób, że przepis ten nie pozwala podatnikowi na obniżenie podstawy opodatkowania, jeżeli podatnik ten otrzymał w rzeczywistości wszystkie płatności w zamian za spełnione przez niego świadczenie lub jeśli – bez rozwiązania czy anulowania umowy – druga strona umowy przestaje być zobowiązana do zapłaty podatnikowi uzgodnionej ceny.

*) Zasadę neutralności podatkowej należy interpretować w ten sposób, że nie stoi ona na przeszkodzie temu, aby z jednej strony usługa leasingu, którego przedmiotem są nieruchomości, a z drugiej strony zbycie tych nieruchomości osobie trzeciej (niebędącej stroną umowy leasingu) podlegały odrębnemu opodatkowania dla celów podatku od wartości dodanej, jeżeli transakcji tych nie można traktować jako tworzących jedno świadczenie, co powinien ocenić sąd odsyłający.

Wyrok Trybunału z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie C-331/14 Petar Kezić s.p. Trgovina Prizma przeciwko Republika Slovenija

Odesłanie prejudycjalne - Podatki - Podatek od wartości dodanej - Szósta dyrektywa 77/388/EWG - Artykuł 2 pkt 1 i art. 4 ust. 1 - Opodatkowanie - Transakcje na nieruchomościach - Sprzedaż terenów zaliczonych do majątku prywatnego osoby fizycznej wykonującej działalność samodzielnego przedsiębiorcy - Podatnik działający w takim charakterze.

*) Artykuł 2 pkt 1 i art. 4 ust. 1 szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku należy interpretować w ten sposób, że w okolicznościach takich jak w postępowaniu głównym, w których podatnik nabył działki, z których część zaliczył do swego majątku prywatnego a część do majątku przedsiębiorstwa i na których całości wybudował, jako podatnik, centrum handlowe, które następnie sprzedał, podobnie jak działki, na których wzniesiony został ten budynek, sprzedaż działek zaliczonych do majątku prywatnego tego podatnika musi podlegać podatkowi od wartości dodanej, jako że podatnik ów działał w ramach tej transakcji w takim charakterze.

Wyrok Trybunału z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie C-183/14 Radu Florin Salomie i Nicolae Vasile Oltean przeciwko Direcția Generală a Finantelor Publice Cluj

Odesłanie prejudycjalne - Podatek od wartości dodanej (VAT) -Dyrektywa 2006/112/WE- Artykuły 167, 168, 179 i 213 - Zmiana kwalifikacji przez organ podatkowy transakcji na działalność gospodarczą objętą podatkiem VAT - Zasada pewności prawa - Zasada ochrony uzasadnionych oczekiwań - Przepisy krajowe uzależniające korzystanie z prawa do odliczenia od identyfikacji danego przedsiębiorcy do celów VAT i złożenia deklaracji w zakresie tego podatku.

*) Zasady pewności prawa i ochrony uzasadnionych oczekiwań nie sprzeciwiają się w okolicznościach takich jak w postępowaniu głównym, aby krajowa administracja podatkowa w następstwie kontroli skarbowej podjęła decyzję o objęciu transakcji podatkiem od wartości dodanej oraz nałożyła dodatkowe zobowiązania podatkowe, pod warunkiem, że decyzja ta oparta jest na jasnych i precyzyjnych zasadach, a praktyka tego organu administracji nie była tego rodzaju, że mogła prowadzić do wywołania w świadomości ostrożnego i należycie poinformowanego podmiotu gospodarczego racjonalnego oczekiwania, że taki podatek nie zostanie zastosowany do tych transakcji, czego sprawdzenie należy do sądu odsyłającego. Dodatkowe zobowiązania podatkowe nałożone w takich okolicznościach muszą być zgodne z zasadą proporcjonalności.

*) Dyrektywa Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej sprzeciwia się w okolicznościach takich jak w postępowaniu głównym, przepisom krajowym, na mocy których prawo do odliczenia naliczonego podatku od wartości dodanej należnego lub zapłaconego od towarów lub usług wykorzystanych do celów transakcji podlegających opodatkowaniu zostało odmówione podatnikowi, który ma

natomiast zapłacić podatek, który powinien był pobrać, wyłącznie z tego względu, że nie był on zarejestrowany do celów podatku od wartości dodanej przy dokonywaniu tych transakcji, i to do czasu gdy nie został on prawidłowo zarejestrowany do celów podatku od wartości dodanej i nie została złożona deklaracja w zakresie należnego podatku.

Wyrok Trybunału z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie C-144/14 Cabinet Medical Veterinar Dr. Tomoiagă Andrei przeciwko Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Cluj Napoca prin Administrația Județeană a Finanțelor Publice Maramureș

Odesłanie prejudycjalne - Podatek od wartości dodanej (VAT) - Dyrektywa 2006/112/CE - Artykuły 273 i 287 - Obowiązek dokonania z urzędu rejestracji podatnika do celów podatku VAT- Opodatkowanie usług weterynaryjnych - Zasada pewności prawa - Zasada ochrony uzasadnionych oczekiwań.

*) Artykuł 273 akapit pierwszy dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, zmienionej dyrektywą Rady 2009/162/UE z dnia 22 grudnia 2009 r. nie zobowiązuje państw członkowskich do zarejestrowania z urzędu podatnika w celu pobrania podatku od wartości dodanej wyłącznie na podstawie deklaracji podatkowych innych niż deklaracje dotyczące tego podatku, nawet jeśli pozwoliłyby one na stwierdzenie przekroczenia przez tego podatnika progu kwalifikującego do zwolnienia z tego podatku.

*) Zasady pewności prawa i ochrony uzasadnionych oczekiwań nie sprzeciwiają się temu, aby administracja podatkowa uznała, że usługi weterynaryjne są objęte podatkiem od wartości dodanej w okolicznościach takich jak w postępowaniu głównym, jeżeli taka decyzja oparta jest na jasnych zasadach, a praktyka tego organu administracji nie była tego rodzaju, że mogła prowadzić do wywołania w świadomości ostrożnego i należycie poinformowanego podmiotu gospodarczego racjonalnego oczekiwania, że taki podatek nie zostanie zastosowany do tego rodzaju usług, czego potwierdzenie należy do sądu odsyłającego.

Wyrok Trybunału z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawach połączonych C-108/14 i C-109/14 Beteiligungsgesellschaft Larentia + Minerva mbH & Co. KG przeciwko Finanzamt Nordenham (C-108/14) i Finanzamt Hamburg-Mitte przeciwko Marenave Schiffahrts AG (C-109/14)

Odesłanie prejudycjalne - Podatek VAT - Szósta dyrektywa 77/388/EWG - Artykuł 17 - Prawo do odliczenia - Częściowe odliczenie - Podatek VAT zapłacony przez spółki holdingowe w związku z pozyskaniem kapitału zainwestowanego w ich spółki zależne - Usługi świadczone spółkom zależnym - Spółki zależne utworzone w formie spółek osobowych - Artykuł 4 - Utworzenie grupy osób, które mogą być uważane za jednego podatnika - Warunki - Wymóg stosunku podporządkowania - Bezpośrednia skuteczność.

*) Artykuł 17 ust. 2 i 5 szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku, zmienionej dyrektywą Rady 2006/69/WE z dnia 24 lipca 2006 r., należy interpretować w ten sposób, że:

– koszty związane z nabyciem udziałów lub akcji w spółkach zależnych poniesione przez spółkę holdingową biorącą udział w zarządzaniu tymi spółkami i w związku z tym wykonującą działalność gospodarczą powinny być uważane za należące do kosztów ogólnych tej spółki holdingowej, a obciążający te koszty podatek od wartości dodanej co do zasady powinien podlegać

pełnemu odliczeniu, chyba że niektóre transakcje gospodarcze dokonane na późniejszym etapie obrotu są zwolnione z podatku od wartości dodanej na podstawie dyrektywy 77/388, zmienionej dyrektywą 2006/69, a w takim wypadku prawo do odliczenia powinno być realizowane tylko według zasad przewidzianych w art. 17 ust. 5 tej dyrektywy;

– koszty związane z nabyciem udziałów lub akcji w spółkach zależnych poniesione przez spółkę holdingową biorącą udział w zarządzaniu tylko niektórymi z tych spółek i w związku z tym niewykonującą działalności gospodarczej względem pozostałych powinny być uważane za należące do kosztów ogólnych tej spółki holdingowej jedynie częściowo, tak że podatek od wartości dodanej obciążający te koszty może zostać odliczony tylko proporcjonalnie do kosztów należących do działalności gospodarczej, zgodnie z kryteriami podziału określonymi przez państwa członkowskie, które korzystając z tego uprawnienia, powinny uwzględniać – czego zbadanie należy do sądów krajowych – cel i strukturę szóstej dyrektywy i na tej podstawie określić sposób obliczania obiektywnie odzwierciedlający część wydatków faktycznie przypadających odpowiednio na działalność gospodarczą i działalność niemającą charakteru gospodarczego.

*) Artykuł 4 ust. 4 akapit drugi dyrektywy 77/388, zmienionej dyrektywą 2006/69, należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się on temu, aby prawo krajowe ograniczyło możliwość utworzenia grupy osób mogących być uważane za jednego podatnika podatku od wartości dodanej, takiej jak przewidziana we wskazanym przepisie, tylko do podmiotów mających osobowość prawną i związanych z podmiotem nadrzędnym tej grupy stosunkiem podporządkowania, chyba że te dwa wymogi stanowią środki niezbędne i właściwe do osiągnięcia celów polegających na zapobieganiu nadużyciom podatkowym lub zwalczaniu oszustw podatkowych i unikania opodatkowania, czego zbadanie należy do sądu odsyłającego.

*) Artykuł 4 ust. 4 dyrektywy 77/388, zmienionej dyrektywą 2006/69, nie może być uważany za mający skutek bezpośredni, pozwalający podatnikom powołać się na niego wobec ich państwa członkowskiego, na wypadek gdyby przepisy tego państwa nie były zgodne z tym przepisem i nie mogły być interpretowane zgodnie z nim.

Cudzoziemcy

Wyrok Trybunału z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie C-153/14 Minister van Buitenlandse Zaken przeciwko K i A

Odesłanie prejudycjalne - Dyrektywa 2003/86/WE - Artykuł 7 ust. 2 - Łączenie rodzin - Środki integracji - Uregulowanie krajowe nakładające na członków rodziny obywatela państwa trzeciego legalnie przebywającego w danym państwie członkowskim obowiązek złożenia egzaminu z integracji społecznej dla celów wjazdu na terytorium tego państwa członkowskiego - Koszty takiego egzaminu - Zgodność.

*) Artykuł ust. 2 akapit pierwszy dyrektywy Rady 2003/86/WE z dnia 22 września 2003 r. w sprawie prawa do łączenia rodzin należy interpretować w ten sposób, że państwa członkowskie mogą wymagać od obywateli państw trzecich, by przed zezwoleniem na wjazd tych obywateli państw trzecich na jego terytorium i ich pobyt w tym państwie w ramach łączenia rodzin zdali egzamin z integracji społecznej, taki jak ten, którego dotyczą postępowania główne, obejmujący ocenę podstawowej znajomości języka, jak również podstawowej wiedzy o społeczeństwie danego państwa członkowskiego, i wiążący się z ponoszeniem

różnych kosztów, jeżeli warunki stosowania takiego obowiązku nie spowodują, że wykonywanie prawa do łączenia rodzin stanie się niemożliwe lub nadmiernie utrudnione. W okolicznościach takich jak w postępowaniach głównych warunki te, w zakresie, w jakim nie pozwalają na uwzględnienie szczególnych okoliczności stanowiących obiektywną przeszkodę w złożeniu przez zainteresowanych tego egzaminu, oraz w zakresie, w jakim ustalają koszty związane z takim egzaminem na zbyt wysokim poziomie, powodują, że wykonywanie prawa do łączenia rodzin staje się niemożliwe lub nadmiernie utrudnione.

Wyrok Trybunału z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie C-218/14 Kuldip Singh i inni przeciwko Minister for Justice and Equality

Odesłanie prejudycjalne - Dyrektywa 2004/38/WE - Artykuł 13 ust. 2 akapit pierwszy lit. a) - Prawo pobytu członków rodziny obywatela Unii - Małżeństwo zawarte pomiędzy obywatelem Unii Europejskiej i obywatelem państwa trzeciego - Zachowanie przez obywatela państwa trzeciego prawa pobytu w przyjmującym państwie członkowskim po wyjeździe obywatela Unii z tego państwa i późniejszym orzeczeniu rozwodu - Artykuł 7 ust. 1 lit. b) - Wystarczające środki - Uwzględnienie środków małżonka będącego obywatelem państwa trzeciego - Prawo obywateli państw trzecich do pracy w przyjmującym państwie członkowskim w celu przyczynienia się do zapewnienia wystarczających środków.

*) Artykuł 13 ust. 2 dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniającej rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylającej dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG, należy interpretować w ten sposób, że obywatel państwa trzeciego, który rozwiódł się z obywatelem Unii, po okresie małżeństwa trwającym co najmniej trzy lata, w tym jeden rok w przyjmującym państwie członkowskim, nie może zachować prawa pobytu w tym państwie członkowskim na podstawie tego przepisu, jeżeli przed wszczęciem postępowania rozwodowego małżonek będący obywatelem Unii wyjechał z tego państwa członkowskiego.

*) Artykuł 7 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2004/38 należy interpretować w ten sposób, że obywatel Unii posiada wystarczające środki dla siebie i członków swojej rodziny, aby nie stanowić obciążenia dla systemu pomocy społecznej przyjmującego państwa członkowskiego w okresie pobytu, nawet jeżeli część tych środków pochodzi ze środków jego małżonka będącego obywatelem państwa trzeciego.

Rolnictwo

Wyrok Trybunału z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie C-684/13 Johannes Demmer przeciwko Fødevareministeriets Klagecenter

Odesłanie prejudycjalne - Rolnictwo - Wspólna polityka rolna - System płatności jednolitych - Rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 - Artykuł 44 ust. 2 - Rozporządzenie (WE) nr 73/2009 - Artykuł 34 ust. 2 lit. a) - Pojęcie "kwalifikującego się hektara" - Obszary graniczące z drogami startowymi, drogami kołowania oraz z zabezpieczeniami przerwanego startu - Wykorzystanie do celów rolniczych - Kwalifikowalność - Odzyskanie nienależnie przyznanej pomocy dla rolnictwa.

*) Artykuł 44 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003 z dnia 29 września 2003 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników oraz zmieniającego rozporządzenia (EWG) nr 2019/93, (WE) nr 1452/2001, (WE) nr 1453/2001, (WE) nr 1454/2001, (WE) nr 1868/94, (WE) nr 1251/1999, (WE) nr 1254/1999, (WE) nr 1673/2000, (EWG) nr 2358/71 i (WE) nr 2529/2001 (Dz.U. L 270, s. 1) oraz art. 34 ust. 2 lit. a) rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009 z dnia 19 stycznia 2009 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników, zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 1290/2005, (WE) nr 247/2006, (WE) nr 378/2007 oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 należy interpretować w ten sposób, że powierzchnia użytków rolnych wykorzystywana jako strefy bezpieczeństwa wokół lotniskowych dróg startowych, dróg kołowania oraz zabezpieczeń przerwanego startu, które podlegają szczególnym zasadom i ograniczeniom, stanowi obszar kwalifikujący się do objęcia rozpatrywaną pomocą pod warunkiem, że, po pierwsze, rolnik, który wykorzystuje ten obszar, posiada wystarczającą samodzielność, by prowadzić działalność rolniczą, a po drugie, że jest on w stanie prowadzić tę działalność na wspomnianym obszarze, mimo ograniczeń wynikających z prowadzenia na tym właśnie obszarze działalności pozarolniczej.

*) Artykuł 137 rozporządzenia nr 73/2009 należy interpretować w ten sposób, że rolnik, który został poinformowany przed dniem 1 stycznia 2010 r. o tym, iż dokonany na jego rzecz przydział uprawnień do płatności był nienależny, nie może ważnie powoływać się na ten artykuł w celu potwierdzenia wspomnianych uprawnień.

Artykuł 73 ust. 4 rozporządzenia Komisji (WE) nr 796/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wdrażania wzajemnej zgodności, modulacji oraz zintegrowanego systemu administracji i kontroli przewidzianych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1782/2003 zmienionego rozporządzeniem Komisji (WE) nr 2184/2005 z dnia 23 grudnia 2005 r. należy interpretować w ten sposób, że powinno uznać się, iż rolnik mógł rozsądnie wykryć, że nie kwalifikowały się do objęcia rozpatrywaną pomocą obszary, co do których rolnik nie posiada żadnego marginesu swobody w prowadzeniu działalności rolniczej lub na których nie jest w stanie prowadzić tej działalności z powodu ograniczeń wynikających z prowadzenia na tych właśnie obszarach działalności pozarolniczej. Oceny tego, czy popełniony błąd mógł zostać rozsądnie wykryty przez rolnika, należy dokonać według stanu na chwilę płatności pomocy. Oceny na podstawie art. 73 ust. 4 rozporządzenia nr 796/2004 należy dokonać oddzielnie dla każdego z rozpatrywanych lat.

Artykuł 73 ust. 5 rozporządzenia nr 796/2004 powinien być interpretowany w ten sposób, że w okolicznościach takich jak okoliczności sporu będącego przedmiotem postępowania głównego należy uznać, iż dany rolnik działał w dobrej wierze, jeśli był rzeczywiście przekonany, że rozpatrywane obszary kwalifikowały się do objęcia pomocą. Ocena dobrej wiary rolnika w rozumieniu art. 73 ust. 5 rozporządzenia nr 796/2004 powinna zostać dokonana oddzielnie dla każdego z rozpatrywanych lat, a dobra wiara danego rolnika powinna utrzymywać się do końca czwartego roku następującego po dacie płatności pomocy.

Wyrok Trybunału z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie C-422/13 Landesamt für Landwirtschaft, Umwelt und ländliche Räume des Landes Schleswig-Holstein przeciwko Uta Wree

Odesłanie prejudycjalne - Rolnictwo - Wspólna polityka rolna - System płatności jednolitych - Rozporządzenie (WE) nr 73/2009 - Artykuł 34 ust. 2 lit. a) - Pojęcie

"powierzchnia kwalifikująca się do objęcia wsparciem" - Pojęcie "powierzchnia użytków rolnych" - Powierzchnia stanowiąca renaturyzowaną okładzinę zamkniętego składowiska odpadów - Wykorzystanie do prowadzenia działalności rolniczej - Dopuszczalność.

*) Artykuł 34 ust. 2 lit. a) rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009 z dnia 19 stycznia 2009 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników, zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 1290/2005, (WE) nr 247/2006, (WE) nr 378/2007 oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 należy interpretować w ten sposób, że powierzchnia, która obejmuje okładzinę składowiska odpadów znajdującego się pod poeksploatacyjnym nadzorem, stanowi „powierzchnię użytków rolnych" w rozumieniu tego przepisu, jeśli jest ona faktycznie wykorzystywana jako trwałe użytki zielone.

Wyrok Trybunału z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie C-607/13 Ministero dell'Economia e delle Finanze, Agenzia delle Dogane, Komisja Europejska przeciwko Francesce Cimminowi i in.

Odesłanie prejudycjalne – Rolnictwo – Wspólna organizacja rynków – Banany – Rozporządzenie (WE) nr 2362/98 – Artykuł 7, art. 11 i art. 21 – Kontyngenty taryfowe – Banany pochodzące z państw AKP – Nowy podmiot gospodarczy – Pozwolenia na przywóz – Nieprzenoszalny charakter praw wynikających z niektórych pozwoleń na przywóz – Praktyka stanowiąca nadużycie – Rozporządzenie (WE) nr 2988/95 – Artykuł 4 ust. 3

*) Artykuł 7 lit. a) rozporządzenia Komisji (WE) nr 2362/98 z dnia 28 października 1998 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (EWG) nr 404/93 w odniesieniu do przywozów bananów do Wspólnoty, zmienionego rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1632/2000 z dnia 25 lipca 2000 r. w związku z art. 11 tego rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, że warunek według którego jednostka gospodarcza musi prowadzić działalność handlową jako importer „na własny rachunek i jako podmiot niezależny", jest wymagany nie tylko dla rejestracji tej jednostki gospodarczej jako „nowego" podmiotu gospodarczego w rozumieniu tego przepisu, ale również aby zachować ten status w celu przywozu bananów w ramach kontyngentów taryfowych przewidzianych przez rozporządzenie Rady (EWG) nr 404/93 z dnia 13 lutego 1993 r. w sprawie wspólnej organizacji rynku bananów, zmienione rozporządzeniem Rady (WE) nr 1257/1999, z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR) oraz zmieniającym i uchylającym niektóre rozporządzenia.

*) Artykuł 21 ust. 2 rozporządzenia nr 2362/98 (z późniejszymi zmianami) należy interpretować w ten sposób, iż stoi on na przeszkodzie transakcjom takim jak te będące przedmiotem postępowania głównego, w których nowy podmiot gospodarczy kupuje od tradycyjnego podmiotu gospodarczego za pośrednictwem innego podmiotu gospodarczego zarejestrowanego jako nowy przed jego przywozem do Unii, a następnie po przywiezieniu tego towaru do Unii odsprzedaje go temu tradycyjnemu podmiotowi gospodarczemu poprzez tego samego pośrednika, gdy te transakcje stanowią nadużycie, co powinien ustalić sąd odsyłający.

*) Artykuł 4 ust. 3 rozporządzenia Rady (CE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich należy interpretować w ten sposób, iż stwierdzenie nadużycia w takich okolicznościach jak te, które były przedmiotem postępowania głównego powoduje, że importer, który w sposób sztuczny znalazł się w sytuacji umożliwiającej mu nienależyte skorzystanie z preferencyjnych taryf na przywóz bananów,

jest zobowiązany uiścić należności celne za dane produkty niezależnie od sankcji administracyjnych, cywilnoprawnych lub karnoprawnych przewidzianych w przepisach prawa krajowego.

Ochrona środowiska

Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 1 lipca 2015 r. w sprawie C-461/13 Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland eV przeciwko Bundesrepublik Deutschland

Odesłanie prejudycjalne - Środowisko naturalne - Polityka Unii w dziedzinie gospodarki wodnej - Dyrektywa 2000/60/WE - Artykuł 4 ust. 1 - Cele środowiskowe w odniesieniu do wód powierzchniowych - Pogorszenie się stanu części wód powierzchniowych - Przedsięwzięcie dotyczące przebudowy drogi wodnej - Obowiązek zakazania przez państwa członkowskie każdego projektu mającego albo mogącego wywołać negatywny wpływ na stan części wód powierzchniowych - Kryteria decydujące przy ocenie wystąpienia pogorszenia się stanu części wód powierzchniowych.

*) Artykuł 4 ust. 1 lit. a) ppkt (i)–(iii) dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej należy interpretować w ten sposób, że państwa członkowskie są zobowiązane – z zastrzeżeniem przyznania odstępstwa – do odmowy zgody na konkretne przedsięwzięcie w przypadku, gdy może ono spowodować pogorszenie się stanu części wód powierzchniowych lub gdy zagraża uzyskaniu dobrego stanu wód powierzchniowych lub dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego takich wód w dacie przewidzianej w tej dyrektywie.

*) Pojęcie „pogorszenia […] stanu części wód powierzchniowych, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lit. a) ppkt (i) dyrektywy 2000/60/WE należy interpretować w ten sposób, że pogorszenie zachodzi od momentu, gdy przynajmniej jeden z elementów jakości w rozumieniu załącznika V do dyrektywy ulega obniżeniu o jedną klasę, nawet jeżeli to pogorszenie nie wyraża się w ogólnej zmianie zaklasyfikowania części wód powierzchniowych. Niemniej jednak, jeśli dany element jakości w rozumieniu tego załącznika znajduje się już w najniższej klasie, każde pogorszenie tego elementu stanowi „pogorszenie stanu części wód powierzchniowych w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. a) ppkt (i).

Prawo farmaceutyczne

Wyrok Trybunału z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawach połączonych C-544/13 i C-545/13 Abcur AB przeciwko Apoteket Farmaci AB (C-544/13) i Apoteket AB i Apoteket Farmaci AB (C-545/13)

Odesłanie prejudycjalne - Produkty lecznicze stosowane u ludzi - Dyrektywa 2001/83/WE - Zakres stosowania - Artykuł 2 ust. 1 i art. 3 pkt 1 i 2 - Produkty lecznicze wyprodukowane przemysłowo albo wytworzone w zastosowaniu metody, w której wykorzystuje się proces przemysłowy - Odstępstwa - Produkty lecznicze przygotowywane w aptekach na podstawie recepty lekarskiej dla indywidualnego pacjenta - Produkty lecznicze przygotowywane w aptece na podstawie recepty z farmakopei i przeznaczone do bezpośredniej dostawy do

pacjentów obsługiwanych przez daną aptekę - Dyrektywa 2005/29/WE.

*) Wydawane tylko na receptę produkty lecznicze stosowane u ludzi, tego rodzaju jak produkty lecznicze rozpatrywane w postępowaniu głównym, nieposiadające pozwolenia na dopuszczenie do obrotu wydanego przez właściwe organy państwa członkowskiego lub w zastosowaniu rozporządzenia (WE) nr 726/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. ustanawiającego wspólnotowe procedury wydawania pozwoleń dla produktów leczniczych stosowanych u ludzi i do celów weterynaryjnych i nadzoru nad nimi oraz ustanawiającego Europejską Agencję Leków, są objęte zakresem dyrektywy 2001/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi, zmienionej dyrektywą 2004/27/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r., zgodnie z jej art. 2 ust. 1, jeżeli zostały wyprodukowane przemysłowo albo wytworzone w zastosowaniu metody, w której wykorzystuje się proces przemysłowy. Owe produkty lecznicze mogą zostać objęte odstępstwem przewidzianym w art. 3 pkt 1 tej dyrektywy, ze zmianami, jedynie wówczas, jeżeli zostały wytworzone w oparciu o receptę lekarską sporządzoną uprzednio i konkretnie dla określonego wcześniej pacjenta. Wskazane produkty lecznicze mogą zostać objęte odstępstwem przewidzianym w art. 3 pkt 2 dyrektywy 2001/83, zmienionej dyrektywą 2004/27, jedynie wówczas, jeżeli zostały dostarczone bezpośrednio przez aptekę, która je przygotowała, obsługiwanym przez nią pacjentom. Do sądu odsyłającego należy dokonanie oceny, czy w postępowaniach głównych spełnione zostały warunki zastosowania owych przepisów.

*) Nawet przy założeniu, że produkty lecznicze stosowane u ludzi, tego rodzaju jak produkty lecznicze rozpatrywane w postępowaniu głównym, są objęte zakresem stosowania dyrektywy 2001/83, zmienionej dyrektywą 2004/27, środki reklamowe odnoszące się do tych produktów leczniczych, tego rodzaju jak podnoszone w postępowaniach głównych, mogą również zostać objęte zakresem dyrektywy 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym oraz zmieniającej dyrektywę Rady 84/450/EWG, dyrektywy 97/7/WE, 98/27/WE i 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady, o ile spełnione zostały warunki stosowania tej dyrektywy.

Własność przemysłowa. Tajemnica bankowa

Wyrok Trybunału z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie C-379/14 TOP Logistics BV i Van Caem International BV przeciwko Bacardi & Company Ltd i Bacardi International Ltd i Bacardi & Company Ltd i Bacardi International Ltd przeciwko TOP Logistics BV i Van Caem International BV

Odesłanie prejudycjalne - Znaki towarowe - Dyrektywa 89/104/EWG - Artykuł 5 - Towary oznaczone znakiem towarowym dopuszczone do swobodnego obrotu i objęte procedurą zawieszenia poboru akcyzy bez zgody właściciela znaku towarowego - Prawo tego właściciela do sprzeciwienia się temu objęciu procedurą zawieszenia poboru akcyzy - Pojęcie używania w obrocie handlowym.

*) Artykuł 5 pierwszej dyrektywy Rady 89/104/EWG z dnia 21 grudnia 1988 r. mającej na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych należy interpretować

w ten sposób, że właściciel znaku towarowego zarejestrowanego w jednym państwie członkowskim lub w większej ich liczbie może sprzeciwić się temu, aby osoba trzecia objęła procedurą zawieszenia poboru akcyzy towary oznaczone tym znakiem towarowym po wprowadzeniu ich, bez zgody tego właściciela, do Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz po dopuszczeniu ich do swobodnego obrotu.

Wyrok Trybunału z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie C-580/13 Coty Germany GmbH przeciwko Stadtsparkasse Magdeburg

Odesłanie prejudycjalne - Własność intelektualna i przemysłowa - Dyrektywa 2004/48/WE - Artykuł 8 ust. 3 lit. e) - Sprzedaż towarów naruszających prawo - Prawo do informacji w kontekście postępowania dotyczącego naruszenia prawa własności intelektualnej - Uregulowanie państwa członkowskiego zezwalające instytucjom bankowym na odmowę uwzględnienia wniosku o udzielenie informacji dotyczących rachunku bankowego (tajemnica bankowa).

*) Artykuł 8 ust. 3 lit. e) dyrektywy 2004/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie przepisowi krajowemu takiemu jak ten w postępowaniu głównym, który zezwala instytucji bankowej, w sposób nieograniczony i bezwarunkowy, na odmowę udzielenia informacji, w kontekście art. 8 ust. 1 lit. c) tej dyrektywy, dotyczącej nazwiska i adresu posiadacza rachunku, z powołaniem się na tajemnicę bankową.

Orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka

[*) Podstawę opracowania not dotyczących orzeczeń ETPC stanowią wyroki ETPC, noty informacyjne MSZ lub MS oraz informacje zawarte w bazie HUDOC]

Wyrok z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie R.S. przeciwko Polsce (skarga nr 63777/09)

Naruszenie art. 8 EKPC – prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego (art. 8 – pozytywne zobowiązania państwa – art. 8 ust. 1 EKPC – poszanowanie życia rodzinnego

W 2008 roku małżonka skarżącego, zamieszkująca z nim na stałe w Szwajcarii, złożyła w polskim sądzie pozew o rozwód oraz o tymczasowe ustanowienie na jej rzecz opieki nad dwójką małoletnich dzieci. Przed rozstrzygnięciem sądu w przedmiotowym zakresie małżonka skarżącego udała się z dwójką małoletnich dzieci na wakacje do Polski zobowiązując się do powrotu do dnia 20 października 2008 r., na co skarżący wyraził zgodę. W trakcie jej pobytu w Polsce sąd rozstrzygnął w przedmiocie opieki nad dziećmi ustalając ją przy matce.

Skarżący nie został poinformowany o posiedzeniu sądowym w przedmiocie wydania rozstrzygnięcia w zakresie opieki. Jednocześnie była małżonka skarżącego odmówiła powrotu do Szwajcarii i pozostała z dziećmi w Polsce. Skarżący zwrócił się do sądów polskich na podstawie Konwencji Haskiej dotyczącej cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę o zapewnienie niezwłocznego powrotu dzieci, jednak bezskutecznie. Sądy krajowe stanęły bowiem na stanowisku, że opuszczenie przez małoletnich Szwajcarii odbyło się za zgodą skarżącego, zaś ich pobyt w Polsce był zgodny z wydanym przez sąd krajowy rozstrzygnięciem ustalającym miejsce pobytu dzieci przy matce.

Skarżący zarzucił w skardze do ETPC naruszenie art. 8 Konwencji poprzez nierzetelne prowadzenie postępowania

krajowego w przedmiocie zapewnienia niezwłocznego powrotu dzieci skarżącego bezprawnie zatrzymanych w Polsce.
Trybunał wskazał na liczne uchybienia organów krajowych. W pierwszej kolejności zauważył, że rozstrzygnięcie w przedmiocie ustalenia miejsca pobytu dzieci przy matce zostało wydane pod nieobecność skarżącego i bez zawiadomienia go o terminie posiedzenia, w związku z czym naruszono jego prawo do określonych gwarancji procesowych. Natomiast decyzja w przedmiocie ustanowienia miejsca pobytu dzieci przy matce miała decydujący wpływ na rozstrzygnięcie w przedmiocie wniosku złożonego na podstawie Konwencji Haskiej.
Trybunał zwrócił również uwagę, iż wbrew wynikającemu z Konwencji Haskiej zobowiązaniu do niezwłocznego działania w sprawach objętych zakresem jej stosowania, wniosek skarżącego o zapewnienie niezwłocznego powrotu dzieci został rozpoznany dopiero po 6 miesiącach.
Trybunał podkreślił również, że władze krajowe nie rozważyły, czy powrót dzieci do Szwajcarii leżał w ich interesie czy też nie.
W konsekwencji Trybunał doszedł do przekonania, iż władze krajowe nie wywiązały się z ciążących na nich obowiązków pozytywnych i tym samym doszło do naruszenia art. 8 Konwencji.

Wyrok z dnia 30 lipca 2015 r. w sprawie Ferreira Santos Pardal przeciwko Portugalii (skarga nr 30123/10)

Naruszenie art. 6 EKPC - prawo do sądu (art. 6 EKPC) – postępowanie cywilne – Art. 6 ust. 1 EKPC – prawo do wysłuchania (prawo o sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy) – jednolitość orzecznictwa sądów krajowych

Skarżący – obywatel Portugalii uległ w 1997 r. wypadkowi drogowemu, na skutek którego był hospitalizowany i doznał uszczerbku na zdrowiu polegającym na częściowej utracie zdolności do pracy. W związku z tym, że towarzystwo ubezpieczeniowe odmówiło dalszej refundacji kosztów leczenia, skarżący wystąpił na drogę sądową. W apelacji od niekorzystnego wyroku sądu pierwszej instancji, wskazał, że sąd apelacyjny powinien się zwrócić do Trybunału Sprawiedliwości UE z pytaniem prejudycjalnym czy Trzecia Dyrektywa Rady 90/232/EWG z dnia 14 maja 1990 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do ubezpieczenia w zakresie odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych rozciąga się na szkody niemajątkowe doznane przez osobę w sytuacji skarżącego. Sąd apelacyjny oddalił skargę wskazując na brak konieczności skierowania pytania do TSUE ze względu na okoliczność implementacji powyższej dyrektywy przez ustawodawstwo krajowe oraz brak wątpliwości sądu w tym zakresie. Sąd Najwyższy w wyniku rozpatrzenia skargi kasacyjnej Skarżącego podtrzymał powyższy wyrok.
Skarżący w 2007 r. wniósł powództwo przeciwko skarbowi państwa z tytułu pozaumownej odpowiedzialności cywilnej, zarzucając błąd w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości polegający jego zdaniem na niewłaściwej wykładni dyrektywy 90/232/EWG w postępowaniu sądowym przeciwko ubezpieczycielowi. Sąd apelacyjny uwzględnił w części powództwo skarżącego, stwierdzając, że Sąd Najwyższy nie realizując ciążącego na nim obowiązku skierowania pytania prejudycjalnego, w sposób poważny i oczywisty dopuścił się błędu stanowiącego naruszenia prawa unijnego, co stanowi przesłankę pozaumownej odpowiedzialności odszkodowawczej państwa za działania wymiaru sprawiedliwości. Sąd Najwyższy na skutek rozpoznania skargi kasacyjnej złożonej przez skarb państwa, uchylił wyrok korzystny dla skarżącego wyrok sądu apelacyjnego, utrzymując w mocy wyrok sądu I instancji oddalający powództwo odszkodowawcze.
Skarżący zarzucił w skardze do ETPC naruszenie art. 6 ust. 1 EKPC (prawo do wysłuchania) poprzez naruszenie - przyjętą przez Sąd Najwyższy wykładni prawa krajowego w przedmiocie cywilnoprawnej odpowiedzialności państwa związanej z wykonywaniem władzy sądowniczej sprzeczną z jednolitym orzecznictwem sądowym – zasady pewności prawa oraz

prawa do wysłuchania (prawa do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy).
Trybunał zauważył, że Rząd nie kwestionował, że prawo krajowe dopuszcza wniesienie powództwa cywilnego przeciwko skarbowi państwa z tytułu szkody spowodowanej błędem sądu. Rząd wskazał jednak, że Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 grudnia 2009 r. stwierdził, że skorzystanie przez Skarżącego z tego rozwiązania prawnego nie było możliwe ze względów czasowych. Wyrok ten zapoczątkował rozbieżności w orzecznictwie sądów krajowych.
ETPC przypomniał, że rozbieżności w orzecznictwie są naturalną cechą każdego systemu sądowego, zarazem jednak podkreślając, że rolą Sądu Najwyższego jest eliminowanie takich konfliktów. Jeśli jednak do powstania rozbieżnego orzecznictwa dochodzi na poziomie najwyższej krajowej instancji sądowej, wówczas taki sąd staje się źródłem niepewności prawnej, naruszając w ten sposób zasadę pewności prawa oraz przyczyniając się do spadku zaufania społeczeństwa do wymiaru sprawiedliwości.
Trybunał zauważył ponadto, że portugalski Sąd Najwyższy w przedmiotowym wyroku orzekł odmiennie od dotychczasowego utrwalonego orzecznictwa sądów krajowych, a wyrok ten nie był precedensem opierającym się na nowej wykładni prawa, ale przypadkiem jednostkowym, ponieważ Sąd Najwyższy w innych sprawach powrócił do utrwalonej linii orzeczniczej.
Trybunał stwierdził w konkluzji, że niepewność co do stanu orzecznictwa skutkująca odrzuceniem wniesionej przez skarżącego skargi w połączeniu z brakiem w ramach Sądu Najwyższego mechanizmu zapewniającego jednolitość orzecznictwa, pozbawiły skarżącego rozpoznania jego powództwa odszkodowawczego przeciwko skarbowi państwa, mimo że z prawa takiego mogły skorzystać w tym samym okresie osoby znajdujące się w porównywalnej sytuacji. W związku z powyższym ETPC stwierdził naruszenie art. 6 ust. 1 EKPC.

Pytanie prejudycjalne Trybunału Konstytucyjnego

Postanowienie TK z dnia 7 lipca 2015 r., sygn. akt K 61/13

Ważność dyrektywy – zasada neutralności podatkowej – załącznik nr 3 do ustawy o podatku od towarów i usług – obniżone stawki podatku do książek wydawanych w formie cyfrowej i innych publikacji elektronicznych

* Czy pkt 6 załącznika III do dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 347 z 11.12.2006, s. 1, ze zm.), w brzmieniu zmienionym przepisami dyrektywy Rady 2009/47/WE z dnia 5 maja 2009 r. zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w zakresie stawek obniżonych podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 116 z 9.05.2009, s. 18) jest nieważny, ponieważ w procesie prawodawczym naruszono istotny wymóg proceduralny konsultacji z Parlamentem Europejskim?

* Czy art. 98 ust. 2 dyrektywy 2006/112/WE powołanej w punkcie 1 w związku z pkt 6 załącznika III do tej dyrektywy jest nieważny, ponieważ narusza zasadę neutralności podatkowej w zakresie, w jakim wyłącza stosowanie obniżonych stawek podatku do książek wydawanych w formie cyfrowej i innych publikacji elektronicznych?